

INSPIRATIONSUNKTER [KUN DET TALTE ORD GÆLDER]

3. marts 2022
2021 - 16675
fredkr

Samråd i ERU den 3. marts 2022 – Spørgsmål P-T stillet efter ønske fra Rune Lund (EL), Preben Bang Henriksen (V) og Lisbeth Bech-Nielsen (SF).

- Tak for invitationen til samrådet i dag om Danske Banks gældsinddrivelsessag.
- Jeg tror ikke, der er tvivl om, hvor jeg står i denne sag.
- Men jeg vil for en god ordens skyld gerne starte med at gentage mit syn på sagen: Bankens handlinger er under al kritik. Det tror jeg, at vi alle her i lokalet, kan blive enige om.
- Det er stærkt kritisabelt, at der er sket så graverende fejl i gældsinddrivelsen.
- Især, når så mange kunders økonomi bliver påvirket af det. Og når det ser ud til, at problemet bare vokser i omfang for hvert spade-stik, der bliver taget.

- Det er kort sagt ubegribeligt, at banken har handlet, som den har.
- For vi og resten af danskerne skal kunne have tillid til vores banker.
- Vi skal kunne stole på de oplysninger, de giver os. Og her tror jeg vist godt, at jeg kan sige, at særligt Danske Bank har en del arbejde foran sig for at genoprette den tillid.
- Der må og skal ryddes op i denne her sag så hurtigt som overhovedet muligt. Og de berørte kunder skal have deres compensation. Det tror jeg også, at vi alle her i lokalet er enige om.

[status]

- Helt indledningsvist vil jeg bare sige, at jeg er ligeså utålmodig som spørgerne. Der skal styr på sagerne. Men jeg tror også, at vi er enige om, at arbejdet skal gøres ordentligt.
- Vi sørger selvfølgelig for at holde ordførerne orienteret, når der er nyt i sagen. Det har vi gjort hele vejen igennem, og det kommer vi også til at gøre fremover.

- Og for en god ordens skyld vil jeg give en kort status, inden jeg besvarer de konkrete samrådsspørgsmål.
- Den første delrapport fra de uvildige undersøgere slår desværre fast, at oprydningen bliver langt mere kompleks og omfattende, end man først troede.
- Jo dybere banken kommer ned i sagen, jo flere potentielle problemstillinger dukker frem.
- For eksempel har banken ikke kun et problem i Danmark, men også i resten af Norden. Her har vores danske Finanstilsyn ikke kompetence, men jeg er blevet oplyst om, at de allerede er i dialog med de øvrige tilsynsmyndigheder i Tilsynskollegiet for Danske Bank.
- Rapporten viser dog også, at der er fremdrift. Og at banken prioriterer arbejdet med oprydningen og efterlevelsen af Finanstilsynets påbud.
- Mandatet for de uvildige undersøgere er også blevet udvidet. Det er kun godt. For så kan

de vurdere alle de foranstaltninger, som Danske Bank vil lave for at genoprette tilliden til deres gældsinddrivelse.

- Jeg vil nu besvare de konkrete samrådspørgsmål.

Ad spørgsmål P:

(Med henvisning til Finanstilsynets påbud af 26. november 2020 til Danske Bank om at gennemføre en uvildig undersøgelse, de oplysninger der siden er kommet frem i offentligheden om sagen og den uvildige undersøgers første delrapport om Danske Banks håndtering af gældsinddrivelsessagen, oversendt til udvalget den 3. november 2021, bedes ministeren redegøre for, om ministeren er enig i, at den uvildige undersøgelse bør udvides til at omfatte en redegørelse for, ”hvem vidste hvad hvornår”.)

- Jeg bliver i spørgsmål P spurgt, om jeg er enig i, at den uvildige undersøgelse bør udvides til at omfatte en redegørelse for ”hvem vidste hvad hvornår”.
- Reglerne i lov om finansiel virksomhed gør, at det ikke er muligt at udvide den uvildige undersøgelse til det spørgsmål.
- Det er, fordi Finanstilsynet selv har kompetence til at undersøge, om der er forhold i denne sag, der giver anledning til ”tilsynsmæssige reaktioner over for ledelsen i banken”.

- Her er de underlagt en skærpet tavshedspligt.
- Men det er Finanstilsynets vurdering, at denne her sag er et udslag af de samme ledelsesmæssige problemer i Danske Bank, som blev konstateret i Estland-hvidvasksagen og sagen vedrørende FlexInvest Fri.
- I forbindelse med de sager, så gav Finanstilsynet en række påbud til Danske Bank. De handlede blandt andet om at styrke direktionens ledelse og styring med kompetencer på compliance-området. Og om at sikre at der er retvisende og rettidig rapportering til bestyrelsen og direktionen om mulige problemsager.
- Og siden da, er der sket store ledelsesmæssige ændringer i banken. Ændringer, som Finanstilsynet vurderer er med fokus på at skabe orden i organisationen.
- Finanstilsynet har samtidig oplyst mig om, at bankens nuværende ledelse som udgangspunkt ikke er ansvarlig for beslutninger, der er truffet, før den er tiltrådt. De skal bedømmes på deres egne handlinger.
- Jeg vil gerne understøtte, at jeg har en klar forventning om, at Finanstilsynet følger

denne sag meget, meget tæt. Og at de løbende overvejer, om der måtte være grundlag for bruge de reaktionsmuligheder, de har til rådighed.

Ad spørgsmål Q:

(Hvad kan ministeren oplyse om Danske Banks overtrædelse af Finanstilsynets påbud i gældsinddrivelsessagen, og kan ministeren redegøre for, hvorfor Finanstilsynet indtil nu ikke har politianmeldt Danske Bank for bankens overtrædelser af påbud m.v., jf. også ministerens talepapir fra samrådet den 16. september 2021, hvori står, at ”hvis banken ikke har fulgt Finanstilsynets påbud, så forventer jeg, at tilsynet tager de nødvendige skridt over for Danske Bank”, og at ministeren under samrådet oplyste, at hvis en bank ikke efterlever påbud, så er der en sanktion, der bl.a. hedder at banken kan blive politianmeldt.)

- I spørgsmål Q bliver jeg spurgt, hvorfor Finanstilsynet indtil nu ikke har politianmeldt Danske Bank for overtrædelse af Finanstilsynets påbud fra september 2020.
- Det korte svar, som Finanstilsynet har oplyst mig, er, at fordi sagen er så kompleks er Finanstilsynet stadig ved at behandle oplysningerne de har fået ind om sagen.
- Men som jeg nævnte: Jeg har en helt klar forventning om, at Finanstilsynet tager alle de nødvendige skridt over for banken, hvis de vurderer, at de ikke har efterlevet påbuddene.

- Sagen startede som bekendt med fire hovedårsager:
 - 1) Hovedstol, renter og gebyrer er slået sammen til et beløb, der betyder, at der er inddrevet forældede krav, fejlagtige indberetninger til skattemyndigheder i relation til rentefradrag og opkrævning af mere gæld end det reelle skyldte beløb.
 - 2) Forkert registrering af forfaldsdatoen, hvilket kan betyde, at banken har inddrevet gæld, som var forældet.
 - 3) Kautionsister og meddebitorer er blevet behandlet ens. Banken kan derfor have opkrævet den fulde gæld eller dele heraf flere gange.
 - 4) Den fulde hovedstol er blevet indkrævet hos meddebitorer. Fejlen bevirker, at banken kan have opkrævet den samme gæld fra både meddebitor og hovedskyldneren.
- Men siden har Danske Bank som bekendt af-dækket en række nye problemstillinger.

Ad spørgsmål R:

(Hvad mener ministeren om, at det reelt er overladt til Finanstilsynets beslutning, om der eventuelt indledes en strafferetlig efterforskning af Danske Bank eller ej, jf. justitsministerens oplysninger under samrådet i udvalget den 16. september 2021 og SØIKs oplysninger om, at hvis Finanstilsynet indgiver politianmeldelse vil SØIK selvsagt på ny vurdere sagen, jf. justitsministerens talepapir ERU alm. del - svar på spørgsmål 680 (folketingsåret 2020-21)?)

- Spørgsmål R kredser om, hvorvidt det reelt er overladt til Finanstilsynet, om der skal indledes en strafferetlig efterforskning af Danske Bank eller ej, og der henvises til justitsministerens oplysninger under samrådet den 16. september 2021.
- Justitsministeren har efter samrådet uddybet sine bemærkninger i et svar på spørgsmål nr. 693 fra Erhvervsudvalget fra den 15. oktober 2021.
- Jeg vil kort gengive svarets hovedpointer.
- Det følger af retsplejeloven, at politiet iværksætter efterforskning efter anmeldelse eller af egen drift, når der er rimelig formodning om, at der er begået et strafbart forhold. Det

omfatter også den nye National Enhed for Særlig Kriminalitet, NSK, som har erstattet SØIK.

- Det kræver således ikke en anmeldelse fra Finanstilsynet, for at der kan iværksættes efterforskning.
- Det er dog helt fast praksis, at der i såkaldte særlovssager, der er anmeldt eller i øvrigt er kommet til politiets kendskab uden om den relevante særmyndighed, at der indhentes en udtalelse fra særmyndigheden, inden der træffes afgørelse om tiltalespørgsmålet.
- Baggrunden for det er blandt andet, at en særmyndighed – som Finanstilsynet – har en særlig forudsætning for at foretage den indledende vurdering af, hvorvidt der kan være sket en lovovertrædelse.
- Som særmyndighed har Finanstilsynet således et samlet overblik over den finansielle lovgivning og dermed også bedre forudsætninger for at opdage eventuelle overtrædelser af denne lovgivning. Herudover er der i denne type sager behov for den særlige indsigt i bl.a. branchemæssige forhold mv., som Finanstilsynet har.

- Som det også blev tilkendegivet i forbindelse med besvarelsen vil NSK – tidligere SØIK – selvsagt vurdere sagen på ny, hvis der fremkommer nye, relevante oplysninger.
- Jeg kan desuden oplyse, at Finanstilsynet har bekræftet over for mig, at hvis de vurderer, at der er grundlag for at indgive en politianmeldelse, så sker det.
- Finanstilsynet har også bekræftet, at der er den nødvendige dialog mellem Finanstilsynet og NSK i denne og lignende sager.

Ad spørgsmål S:

(Det fremgår af den uvildige undersøgers første delrapport om Danske Banks håndtering af gældsinddrivelsessagen (ERU alm del – bilag 50), om de yderligere 19 konstaterede problemstillinger, at: ”Rapporten indeholder således ikke vores vurdering af, om banken har identificeret alle kunder, som er berørt af de yderligere problemstillinger, samt om banken har foretaget korrekt beregning af en eventuel kompensation angående de yderligere problemstillinger, herunder om banken har udbetalt denne kompensation til de berørte kunder. Endvidere indeholder rapporten ikke vores vurdering af, om banken har foretaget sådanne tiltag, at banken fremadrettet vil være i stand til at gennemføre korrekt inddrivelse over for bankens kunder, herunder om, hvorvidt de forhold, som har ført til fejlene, er rettet i bankens IT-systemer, og om banken har indført sådanne forretningsprocesser og kontroller, som sikrer mod gentagelse af fejlene, hvis de foreløbige foranstaltninger fjernes. Endelig vurderes det ikke, om banken

har foretaget nødvendige rettelser af data om bankens kunder, herunder rettelse af saldoen for de kunder, som efter rettelserne forsat vil skyldes banken penge.”

Vil ministeren redegøre for, hvordan det herefter bliver kontrolleret og sikret – og af hvem - at banken har identificeret alle kunder, at banken har foretaget korrekt beregning af og udbetalt eventuel kompensation til alle berørte kunder, og om banken har foretaget sådanne tiltag, så banken fremadrettet vil være i stand til at gennemføre korrekt inddrivelse, og om alle relevante fejl i bankens it-systemer er blevet rettet, og om banken har indført forretningsprocesser og kontroller, som sikrer mod gentagelse af fejlene, og om banken har foretaget nødvendige rettelser af data om bankens kunder, herunder rettelse af saldoen for de kunder, som efter rettelserne forsat vil skyldes banken penge?)

- I spørgsmål S bliver der spurgt om, hvordan det bliver kontrolleret og sikret, at Danske Bank har identificeret alle kunder, kompenseret dem korrekt og gennemført tiltag til at sikre en korrekt gældsinddrivelse fremadrettet.
- Lad mig først sige: Jeg er fuldstændig enig i, at det er afgørende, at alle de dele bliver gjort – og det skal ske hurtigst muligt.
- Her er det vigtigt at understrege, at rapporten af 31. oktober 2021 er en delrapport fra de uvildige undersøgere.

- De uvildige undersøgere følger og undersøger fortsat bankens arbejde med oprydningen. Og det gør de indtil banken har vist, at den har styr på sin gældsinddrivelse.
- Finanstilsynet har den 3. december 2021 givet banken et påbud om at udvide og forlænge den uvildige undersøgelse.
- Påbuddet sikrer, at undersøgelsen først afsluttes, når der er ryddet helt op. Det vil sige, når banken har identificeret alle kunder. Når den har foretaget korrekt beregning af compensationen. Og når den er udbetalt til kunderne.
- Undersøgelsen bliver heller ikke afsluttet, før banken har rensset alle data og lagt dem i bankens IT-systemer. Før alle kontroller er gennemført, så banken fremadrettet vil være i stand til at gennemføre korrekt inddrivelse. Og før alle relevante fejl i bankens it-systemer er blevet rettet.
- De udestående dele af undersøgelsen vil de uvildige undersøgere afrapportere om, når bankens arbejde er mere fremskredent.

Ad spørgsmål T:

(Det fremgår af den uvildige undersøgers første delrapport om Danske Banks håndtering af gældsinddrivelsessagen, at: ”Det

bemærkes i forhold til ovenstående, at gennemførelsen af de ovenfor, pkt. e og f, anførte tiltag udgør afgørende forudsætninger for, at banken i fremtiden kan foretage inddrivelse over for de berørte kunder uden risiko for uberettiget inddrivelse af beløb, jf. herved spørgsmål 2 i Finanstilsynets afgørelse af 26. november 2020. Bankens arbejde med de tiltag, der er omfattet af punkt e og f, er i et vist omfang påbegyndt, men arbejdet er ikke færdiggjort, og bankens plan for færdiggørelse viser, at arbejdet må forventes at pågå i 2022 og i dele af 2023, jf. afsnit 4.2 om bankens tidsplan for det videre arbejde. Dette indebærer blandt andet, at en række af de kunder, hvis inddrivelsessager forsat er åbne, i en periode fremover vil være registreret i bankens inddrivelsessystemer med en for højt opgjort gæld, herunder med den virkning, at banken afgiver forkerte oplysninger om gælden til skatteforvaltningen.”

Hvad mener ministeren om den situation, at banken således fortsat vil afgive forkerte oplysninger om gælden til skatteforvaltningen, og finder ministeren, at Danske Banks tidsplan for det videre arbejde er tilfredsstillende?)

- Jeg bliver i spørgsmål T spurgt, hvad jeg mener om bankens mulige indberetninger af forkerte oplysninger om gæld til skatteforvaltningen.
- Det holder jo i sagens natur ikke, hvis banken fortsætter med at indberette forkerte oplysninger til skatteforvaltningen.
- Jeg ved, at Finanstilsynet har en dialog med banken om problemet. Og det kan ikke afvises, at sagen vil føre til yderligere påbud til banken.

- Jeg forventer selvfølgelig, at Danske Bank kompenserer alle kunder, der har lidt eller lider tab som følge af bankens fejl. Det gælder selvfølgelig også, hvis banken fortsat har indberettet forkerte oplysninger til skattemyndighederne.
- Jeg bliver også spurgt, om jeg synes, at bankens tidsplan for det videre arbejde er tilfredsstillende.
- Nej. Det er det ikke. Jeg havde jo gerne set, at den allerede var lukket. At alle havde fået deres compensation. Det er enormt frustrerende, at en endelig afslutning har længere udsigter end det vi havde forventet.
- Men jeg kan forstå på de uvildige undersøgeres delrapport, at sagens kompleksitet og omfang sætter begrænsninger i forhold til, hvor hurtigt banken kan komme i mål.
- Og her hæfter jeg mig særligt ved, at de i delrapporten vurderer, at banken ikke har kunnet fremskynde processen med flere ressourcer, uden at dette ville medføre en øget risiko for fejl.

- Det er på tide at få ryddet ordentligt op i alle de her sager. Også selvom det er frustrerende at skulle vente.
- Men her tror jeg, det er vigtigt at sige, at den uvildige undersøgelse jo også omfatter spørgsmålet om, om Danske Bank i tilstrækkelig grad prioriterer arbejdet med sagen, og afsætter de nødvendige ressourcer. Det bliver der altså også holdt øje med.
- Og jeg forventer selvfølgelig, at Finanstilsynet straks vil følge op, hvis de uvildige undersøgere rapporterer, at dette ikke er tilfældet.

Afslutning

- Afslutningsvis vil jeg understrege, at Danske Bank har et massivt arbejde foran sig. Der skal ryddes op, og kunderne skal have deres fulde kompensation.
- Men de skal også genoprette vores tillid til dem. Vores tillid her i lokalet. Deres kunders tillid. Danskernes tillid.

- Løsningen af denne her sag er afgørende for det. Og afgørende for både banken og for vores samfund.
- Tak for ordet.